

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 1. april 2025 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del spørgsmål 94

Vil ministeren sende udvalget sit talepapir fra åbent samråd den 1/4-25 om de nye regler for adgang til oplæselige studieböger for studerende med læsehandicap, jf. UFU alm. del – samrådsspm. D-F?

Svar

Som svar på alm. del spørgsmål 94 fremsendes hermed mit talepapir fra åbent samråd i UFU d. 1. april 2025 om de nye regler for adgang til oplæselige studieböger for studerende med læsehandicap.

Med venlig hilsen

Christina Egelund

4. april 2025

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Bredgade 40-42
1260 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
\$dossier_documentnumber\$

Samrådsspørgsmål

Spørgsmålene er stillet efter ønsket fra Sofie Lippert (SF) og Charlotte Broman Mølbæk (SF).

Samrådsspørgsmål D

Hvordan mener ministrene, at det harmonerer med regeringens ambitioner om dels livslang læring og dels at forbedre vilkårene for voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder, at studerende, som læser på en uddannelse der ikke er SU-berettiget, ikke længere vil have adgang til studieböger i udgaver, der kan læses op, gennem Nota? Der henvises til artiklen "Nye regler afskærer en hel gruppe studerende fra böger til deres uddannelse", politiken.dk 20. februar 2025.

Samrådsspørgsmål E

Anerkender ministrene, at de nye regler for adgang til Nota diskriminerer mennesker med læsehandicap, når de bliver udelukket for den kompenserende hjælp, der betyder, at de kan gennemføre deres uddannelse, og hvordan vil ministrene sikre, at Danmark lever op til FN's handicapkonvention, herunder handicapkonventionens artikel 24 om uddannelse?

Samrådsspørgsmål F

Hvilke initiativer vil ministrene igangsætte for at finde en løsning, der både sikrer, at adgangen til Det Kgl. Biblioteks studiematerialer alene gives til studerende med læsehandicap og at studerende med læsehandicap kan få adgang til studie-materialerne, uanset om deres uddannelse er SU-berettiget?

Svar på samrådsspørgsmål D-F

Tak for det og også tak fra mig for at vi kan have et samråd, hvor vi får belyst alle de nuancer, der er i den her problemstilling, og også de hensyn som – i hvert fald når det bliver teknisk – trækker i forskellige retninger. Sofie Lippert sagde indledningsvist, at livslang læring er noget, der fylder i regeringens skåltaler. Jeg synes, at vi – sammen med SF – har bevist, at det også fylder udover skåltalerne, for eksempel i de store uddannelsesreformer vi har lavet sammen, hvor vi reelt og strukturelt giver adgang til det, man har talt om i tusind år – nemlig muligheden for at uddanne sig gennem hele livet som er en rød tråd igennem de uddannelsesreformer, vi har lavet. Så er det klart, at når de uddannelsesstrukturer er på plads, så skal det selvfølgelig også kunne lade sig gøre i den virkelige verden for den enkelte studerende og i alle de forskelligheder, som de har.

Når det kommer til ordblinde studerende, så skal de have lige muligheder for at tage en uddannelse ligesom alle andre. Det gælder både i det ordinære uddannelsessystem og i forhold til mulighederne for at tage videregående voksen- og efteruddannelse.

Det følger – som det også er blevet nævnt – af FN's handicapkonvention om lige adgang til uddannelse. Men mest af alt så er det rigtigt at gøre – at skabe lige adgang. Uddannelse skaber muligheder for den enkelte, og det er sådan set også med til at skabe et stærkt samfund, at så mange som muligt har mulighed for at tage en uddannelse. I virkeligheden synes jeg, at alle de problemstillinger vi

diskuterer nu – SPS-ordning, handicaptillæg til SU-brugere, den her problemstilling, som er rigtig, der er jo nogle som støder mod rigtige barrierer – det er sådan set underliggende udtryk for noget rigtig, rigtig godt – nemlig at vi ad åre får flere og flere med, som tidligere mødte en egentlig barriere, som hvis man havde en funktionsnedsættelse eller ordblindhed, at så var vejen til uddannelse bare lukket. Når vi løber ind i de her problemer, så er det fordi, der er flere og flere, som på trods af en funktionsnedsættelse befinder sig i uddannelsessystemet. Det er grundlæggende rigtig, rigtig godt.

En væsentlig barriere for ordblinde studerende for at tage en uddannelse er tilgængelsen af skriftligt studiemateriale. De har derfor et naturligt behov for tilgængeliggjort studiemateriale.

Inden for det ordinære uddannelsessystem har vi valgt, at adgangen til tilgængeliggjorte studiematerialer for ordblinde gives gennem SPS-ordningen.

Her er der indgået en aftale mellem Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, det vi plejer at kalde STUK, der administrerer SPS-ordningen på vegne af Uddannelses- og Forskningsministeriet og Det Kgl. Biblioteks Nota-service om, at Nota skal tilgængeliggøre studiematerialerne og stille dem til rådighed for studerende med en SPS-bevilling.

Det er en god men også meget omfattende og generøs ordning, som altså betyder, at ordblinde studerende på videregående uddannelser – modsat alle andre studerende – ikke skal betale for deres studiematerialer, men får dem stillet gratis til rådighed, fordi de kan få ubegrænset adgang til al det studiemateriale, de skal bruge gennem Nota.

Jeg synes, det er vigtigt, at der findes tilgængeliggjort studiemateriale for ordblinde studerende, men det er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at alt studiemateriale skal være gratis for alle ordblinde studerende.

Når det er sagt, må vi også konstatere, at der endnu ikke er et egentligt kommercielt marked, som i tilstrækkeligt omfang giver studerende og andre med en faglig interesse mulighed for at købe tilgængeliggjorte studieböger.

Derfor er jeg også meget enig med kulturministeren i, at der skal findes en løsning for de studerende, som aktuelt er kommet i klemme. Det er rigtig, rigtig godt.

Og med det – ordet tilbage til kulturministeren.